

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та педагогічних інновацій

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика навчання «Я досліджую світ»

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський)*
Освітня програма «013 “Початкова освіта” _____»

Спеціальність Початкова освіта
шифр і назва

Спеціалізація 013 “Початкова освіта”
за наявності

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
шифр і назва

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 30 серпня 2024р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методика навчання «Я досліджую світ».
Викладач	Височан Леся Михайлівна
Контактний телефон викладача	380963654260
Е-mail викладача	vysochan.lesia @gmail.com
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Вівторок, 15.00
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є теоретична і практична підготовка студентів ступеня вищої освіти «бакалавр» до викладання в початковій школі інтегрованого курсу «Я досліджую світ» з урахуванням ідей Нової української школи.</p> <p>У курсі «Методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ»» інтегрується:</p> <ul style="list-style-type: none"> - психолого-педагогічний зміст дисциплін фахового (професійно-практичного) циклу, на основі якого побудовано методичну систему управління цілісним процесом навчання, а саме: «Педагогіка» «Психологія загальна та вікова», «Психологія педагогічна», «Педагогічна майстерність», «Педагогічні технології в початковій школі», «Методика навчання української мови», «Дитяча література з методикою навчання літературного читання», «Методика навчання освітньої галузі «Математика»», «Методика навчання освітніх галузей «Природознавство», «Суспільствознавство»», «Основи валеології з методикою навчання основ здоров'я», «Трудове навчання (практикум з методикою)», «Методика навчання інформатики», педагогічна практика - власне зміст пропедевтичних дисциплін циклу загальної підготовки, що у своїй єдності повинні забезпечити формування загальної наукової цілісної картини світу, місця в ньому людини в молодших школярів, емоційно-ціннісного ставлення до навколишнього світу та зв'язок з довкіллям: «Історія України», «Історія української культури», «Основи безпеки життєдіяльності та охорони праці», «Основи медичних знань та цивільного захисту», «Анатомія і фізіологія дітей з основами генетики», «Математика», «Українська мова», «Основи природознавства та екології»; «Правознавство», «Основи економічної теорії», «Соціально-політичні студії». <p>Такий підхід зумовлюється важливою вимогою сучасної освіти – її гуманізацією і демократизацією.</p>	

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування творчої особистості майбутнього вчителя

початкової школи, спроможного вирішувати складні нестандартні завдання і проблеми інноваційного та дослідницького характеру в галузі початкової освіти, який володіє знаннями про психолого-педагогічні особливості навчально-виховного процесу, вміннями застосовувати сучасні педагогічні технології, здатністю до застосування знань в умовах професійної діяльності з урахуванням загальнолюдських цінностей та норм професійної етики.

Основними цілями вивчення дисципліни є формування власної світоглядної позиції щодо природи, людини,

суспільства; корекція їхніх особистісних світоглядних поглядів, цінностей, установок; виховання соціальної компетентності, організація ціннісно-орієнтаційної діяльності майбутніх учителів під час проведення уроків інтегрованого курсу «Я досліджую світ»;

-забезпечення усвідомлення студентами фундаментальної єдності в системі людина – природа – суспільство – Всесвіт; засвоєння знань про природу, суспільство, людину як окремі системи і осягнення їх сенсу на основі різних способів інтеграції освітніх галузей початкової освіти;

- формування уявлення про методiku навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» як педагогічну науку та її методологію; усвідомлення необхідності вивчення навчальної дисципліни у світлі реформування Нової української школи;

- засвоєння вимог нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі; уміння аналізувати методичні системи, реалізовані в підручниках, навчальних посібниках, із метою з'ясування їх переваг і недоліків;

- навчання свідомо і творчо підходити до визначення навчально-виховних завдань, планування роботи вчителя, розробки календарно-тематичного змісту інтегрованого курсу за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі) та активного використання міжпредметних зв'язків,

організації різних форм взаємодії учнів (інтегровані уроки, тематичні дні, проектна діяльність, екскурсії, домашні роботи, гуртки), які дозволяють цілісно використати можливості урочної і позаурочної діяльності;

- формування вмінь добирати доцільні методи і засоби навчання відповідно до визначених мети і завдань уроку (теми і проблеми тижня) із урахуванням специфіки змісту навчального матеріалу та індивідуальних і вікових особливостей учнів; застосовувати сучасні методики та навчальні технології освітніх галузей під час проектування різних видів діяльності молодших школярів;

- формування вмінь використовувати в освітньому процесі системи теоретичних знань з освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти; пояснювати сутність понять, способів діяльності, що належать до освітніх галузей;

- засвоєння та реалізація вимог до забезпечення здоров'язбережувального освітнього середовища, які не передбачають матеріального оснащення, і спрямовані на особистісний, творчий і духовний розвиток особистості; урахування при створенні освітнього середовища індивідуальних потреб учнів, у т.ч. обдарованих дітей і тих, які мають особливі освітні потреби;

- формування особистості майбутнього вчителя, який зорієнтований не на передачу знань, а на особистісний розвиток дитини і потреби сучасної школи; розкриття процесу гуманізації і демократизації освіти в Україні; визнання

пріоритетів загальнолюдських цінностей; формування потреби до пізнання світу та людини як соціальної та біологічної істоти; засвоєння духовних цінностей; виховання патріотизму, поваги до Української держави, її символіки.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності:

СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій

СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу.

Програмні результати навчання:

ПР-3. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-6. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-7. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових, індивідуальних, особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-9. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-10. Використовувати в освітній практиці різні прийоми формування, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10 годин

семінарські заняття / практичні / лабораторні		18 годин		
самостійна робота		62 години		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / вибірковий
6	Початкова освіта	3		нормативна
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Педагогічні аспекти формування ключових та предметних компетентностей.		2	2	10
Тема 2. Методика формування дослідницької діяльності молодших школярів. Підготовка вчителя до планування освітньої діяльності.		2	4	10
Тема 3. Організація уроку інтегрованого курсу “ Я досліджую світ”. Сучасні методи навчання інтегрованого курсу “Я досліджую світ”.		2	4	10
Тема 4. Формування цілісного ставлення про навколишній світ і основ екологічної грамотності, емоційноціннісного ставлення до навколишнього світу.		2	4	10
Тема 5. Формування громадянської та історичної компетентностей учнів початкової школи, установки на здоровий і безпечний спосіб життя та розвиток підприємницької компетентності.		2	2	10
Тема 6. Підготовка вчителя до планування освітньої діяльності.			2	12
ЗАГ.:		10	18	62
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Екзамен.максимальна оцінка – 100 балів.</p> <p>Оцінка включає 50 балів за написання письмового екзамену (50 балів) та оцінки за практичні заняття (40 балів). Ця оцінка розраховується як середня арифметичне за всі практичні заняття розділені на два.</p> <p>Контрольна робота оцінюється у 5 балів.</p>			

	Наявність сертифікату онлайн-курсу для вчителів початкової школи (EdEra, На урок, Самоосвіта, Нова українська школа – 60 год.) оцінюється у додаткові 5 балів до загальної кількості балів
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота проводиться для перевірки здатності здійснювати навчання молодших школярів з інтегрованого курсу ««Я досліджую світ»». Контрольна робота складається з двох теоретичних питань та тестового завдання. <i>Вид роботи - письмова контрольна або домашня для заочної форми навчання.</i> <i>Терміни написання для заочної – за 10 днів допочатку сесії. – від руки, друковану або електронний варіант.</i>
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 40 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Контрольна робота проводиться для перевірки здатності здійснювати навчання молодших школярів у курсу ««Я досліджую світ»». Контрольна робота складається з двох теоретичних питань та тестового завдання.

Підсумковий контроль	Кожний білет екзамену з «Методики навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» містить три теоретичні питання (30б.) та одне практичного характеру(20б.) ,разом 50 балів за екзамен. <i>Форма здачі - комбінована.</i>
----------------------	--

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: Контрольна робота проводиться для перевірки здатності здійснювати навчання молодших школярів у курсу ««Я досліджую світ»».

Академічна доброчесність:

Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, вручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної доброчесності. Виявлення однак академічної недоброчесності в письмовій роботі ступеня є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідування занять

Очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених навчальною дисципліною.

Неформальна освіта:

Форми неформальної освіти: очна (тренінги, майстер-класи, семінари, майстерні тощо),

8. Рекомендована література

1. Бібік Н., Бондарчук Г. Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1. Харків : Вид-во «Ранок», 2018. 80 с. : іл.
2. Бібік Н., Бондарчук Г. Я досліджую світ. 1 клас : методичний посібник для вчителя : до підручника Н. Бібік, Г. Бондарчук. Ч. 1. 1 : уроки 1 – 24. Харків : Вид-во «Ранок», 2018. 48 с.
3. Большакова І. Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1. І. Большакова. Харків : Вид-во «Ранок», 2018. 80 с. : іл.
4. Большакова І. Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 2. І. Большакова, М. Пристінська. Харків : Вид-во «Ранок», 2018. 80 с. : іл.
5. Будна Н. Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1. Н. Будна, Т. Гладюк, С. Забродська, Н. Шост. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2018. 96 с.
6. Будна Н. Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 2. Н. Будна, Т. Гладюк, С. Забродська, Н. Шост. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2018. 96 с.
7. Вашуленко М. Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1. М. Вашуленко, В. Бевз, Т. Єресько, О. Трофімова. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2018. 112 с. : іл.
8. Вашуленко М. Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 2. М. Вашуленко, В. Бевз, Т. Єресько, О. Трофімова. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2018. 112 с. : іл.
9. Волощенко О. Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1. Київ : Світич, 2018. 128 с. : іл.
10. Волощенко О., О. Козак, Г. Остапенко Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1. Київ : Світич, 2018. 128 с. : іл.
11. Воронцова Т. В. Пономаренко, О. Хомич, І. Гарбузюк, Н. Андрук, К. Василенко, Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1. Київ : Вид-во «Алатон», 2018. 128 с. : іл.
12. Воронцова Т., В. Пономаренко, О. Хомич, І. Гарбузюк, Н. Андрук, К. Василенко. Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1. Київ : Вид-во «Алатон», 2018. 128 с. : іл.
13. Вчимося вчитися та критично мислити. Нестандартні завдання за темами тижнів до курсу «Я досліджую світ». 1 клас. Автори-упорядники Н. Маценко, Н. Свір. Харків : Вид-во «Основа», 2018. 136 с.
14. Гільберг Т., С. Тарнавська, Н. Гнатюк, О. Павич. Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1. Київ : Вид-во «Генеза», 2018. 116 с. : іл.
15. Гільберг Т., С. Тарнавська, Н. Гнатюк, О. Павич. Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 2. Київ : Вид-во «Генеза», 2018. – 117 с. : іл.
16. Гільберг Т. С. Тарнавської, О. Гнатюк, Н. Павич., Робочий зошит до інтегрованого курсу за підручником «Я досліджую світ» У 2 ч. Ч. 1.2. – Київ : Вид-во «Освіта», 2018. – 64 с.
17. Грущинська І., З. Хитра, І. Дробязко, Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1. – Київ : Оріон, 2018. – 116 с. : іл.
18. Грущинська І., Я, З. Хитра, І. Дробязко досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 2. – Київ : Оріон, 2018. – 115 с. : іл.
19. Жаркова І. Л. Мечник, Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1. – Тернопіль : Вид-во «Підручники і посібники», 2018. – 96 с. : іл.

20. Жаркова І. Л. Мечник, Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 2 – Тернопіль : Вид-во «Підручники і посібники», 2018. – 96 с. : іл. 21. Іщенко О. Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 1 / О. Іщенко, О. Ващенко, Л. Романенко, О. Кліщ. – Київ : – Літера ЛТД, 2018. – 112 с. : іл.

22. Іщенко О.О. Ващенко, Л. Романенко, О. Кліщ., Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х ч.) : Ч. 2 – Київ : – Літера ЛТД, 2018. – 112 с. : іл.

23. Тагліна О.Г. Іванова, Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х частинах). Ч. 1. – Харків : Вид-во «Ранок», 2018. – 112 с. : іл.

24. Тагліна О. Г. Іванова, Я досліджую світ : підруч. інтегр. курсу для 1 кл. закл. загал. серед. освіти (у 2-х частинах). Ч. 2. . – Харків : Вид-во «Ранок», 2018. – 112 с. : іл.

Допоміжна

1. Бібік Н.Г.П. Бондарчук, Я досліджую світ. 1 клас : робочий зошит : до підручника : у 2 ч. Ч. 1.1 . – Харків : Вид-во «Ранок», 2018. – 32 с. : іл.

2. Бібік Н., Г.П. Бондарчук, Я досліджую світ. 1 клас : робочий зошит : до підручника : у 2 ч. Ч. 1.2 – Харків : Вид-во «Ранок», 2019. – 32 с. : іл.

3. Большакова І.М. Пристінська., Я досліджую світ. 1 клас : робочий зошит : до підручника : У 2 ч. Ч. 1 – Харків : Вид-во «Ранок», 2018. – 64 с. : іл.

4. Назаренко А. Т. Гільберг, С. Тарнавської, О. Гнатюк, Н. Павич. ,«Я досліджую світ. 1 клас» Робочий зошит до інтегрованого курсу за підручником «Я досліджую світ» У 3 ч. Ч. 1.– Харків : Видавництво «Ранок», 2018. – 32 с.

5. Назаренко А. Т. Гільберг, С. Тарнавської, О. Гнатюк, Н. Павич. ,«Я досліджую світ. 1 клас» Робочий зошит до інтегрованого курсу за підручником «Я досліджую світ» У 2 ч. Ч. 1.2. – Харків : Вид-во «Ранок», 2019. – 32 с.

6. Тагліна О.,Г. Іванова. Я досліджую світ. 1 клас. Зошит-альбом із творчими завданнями. У 2 ч. Ч. 1. – Харків : Вид-во «Ранок», 2018. 48 с., іл.

Сайт учителів початкових класів: <http://yrok.at.ua>.

Топол В. Як по-новому оцінюватимуть учнів перших класів

<http://nus.org.ua/articles/yak-po-novomu-otsinyuvatymut-uchniv-pershyh-klasiv/>

Шість цеглинок в освітньому просторі школи. Методичний посібник /

Упорядник О. Рома – The LEGO Foundation, 2018. – 32 с.

<Http://nus.org.ua/news/mon-opublikovalo-posibnyky-z-vykorystannya-lego-u-pochatkovij-shkoli/>

*Прізвище, посада :
професор кафедри
початкової освіти
та педагогічних інновацій*

Леся ВИСОЧАН